

D O M O V

L. MRZEL

Opolnoči stopim sam iz kavarne, po ulici gori dolga, ravna vrsta plinovitih luči — kakor cesta, ki vekomaj leži pred človekom. Počasi grem ob hišah domov, mnogo je vrat, mimo katerih grem, vsa so zaklenjena pred menoj, tiho se pod mojimi stopinjami leskeče v dežju izmiti tlak, en sam tuj človek hodi neprestano z menoj in ta človek sem jaz. No, da, pa saj ni nič hudega, saj moram samo malo še po teh ulicah, saj tudi mene še čaka majhen prostor nekje in ta prostor nocoj še ni moj grob. Nekje sem še doma nocoj, pod stropom ždi žarnica, da bi jo prižgal, na mizi leži papir, da bi zapisal nanj nekaj izgubljenih besed, ob zidu sloni postelja, da bi se ogrnil vanjo za to noč. O, le kar brez skrbi, nič hudega mi še ni nocoj.

Pa mi sredi poti zastane korak — na vsem lepem se domislim, kako tesno in smešno je, da vsak večer hodim v eno samo smer. Ah, moj Bog, s temi kamni, s temi hišami, s temi ulicami se pa res že kar čez mero poznam in za človeka vendar nikoli ni prav, da se s kom preveč spozna, zmirom bi moral bedeti samo, da ne bi ves njegov brezup pred kom prišel na dan. Zelo nespametno je res, da hodim vsak večer samo tod, saj je med hišami vendar še nekaj drugih cest, po eni ali drugi bi se gotovo dalo priti še kam drugam. In tako postanem sredi poti, ne na eno ne na drugo stran ne vem, sredi votlega časa visim kar tako.

Pa se domislim vasi, iz katere sem nekoč zdavnaj šel v svet, mati je stopila na prag za menoj in čakala, da bom še pomahal na ovinku, potem pa se je vrnila v kuhinjo, si z robom predpasnika otrla oči in trepetala v sanji, kako se bom morda še kedaj vrnil in kako bo morda še kedaj šla za menoj. Zdaj sem prehodil že mnogo poti, mnogokod sem prosil in iskal, izpočetka je še hodil z menoj, nazadnje pa je najbrž zablodil kje na teh večnih križpotjih in se je izgubil — nikjer ga ni, ki bi se lahko vrnil, ta človek, ki stoji zdaj tu in ga skelijo vse te stvari, je čisto od nekod drugod, mati ga s svojimi slepimi rokami najbrž ne bi mogla več prepoznati. Da, da, nikjer ga ni in nikjer ni, kamor bi lahko šla za njim. Zelo žalostno so

se zgodile vse reči, mati, nič drugega ni zdaj, kakor da lepo drug čez drugega napraviva križ.

In potem grem dalje po ulicah, najprej grem malo naravnost, potem grem malo na desno, spotoma pa še mislim kakšno majhno stvar. Ah, tu ni dobro, si mislim, ulice po mestu so vse tako tesno zazidane, cesta, po kateri sem šel z doma, pa je bila tako bela in široka in telegrafske žice so v vetru brnele ob nji.

Pa kaj bom samo tožil, si mislim čez malo, saj vendar vemo, kako je to: človek, ki je tako žalostno bogat, da je na vsem svetu doma, si pač samo kamen lahko izbere za vzglavje.

In tako se opolnoči po ulicah vračam domov.

L U Č V S O B I

L. MRZEL

Ko sem prišel do parka, so mi zatvornice ležale čez pot in v tračnicah je iz daljave pritajeno odbijal vlak. Pa počakajmo malo, sem si tiho dejal in sem se z rokama oprl ob mrzli les. Po tirih je bila razlita bela mesečina — takele mesečine so človeku včasih kakor tuje sobe, po katerih je že kdaj čakal, da je prišlo, kar je moralo priti. Sicer pa, sem si mislil, kaj bom čakal, saj tudi jaz nimam nikogar, da bi me čakal, najlepše bi še bilo morda, da bi legel tjale in bi zaprl oči, dokler bi ne bilo vsega kraj. Narahlo sem se sklonil in sem stopil na progo, pa sem se spomnil, da nisem še materi odpisal na zadnje pismo, ah, da, doma mi na mizi leži razgrnjen beli papir — to se pa že spodobi otroku, sem si dejal, da svoji materi odpiše, kadar ga kaj vpraša. In tako sem stopil čez tir, in ko sem se spet sklonil in sem šel dalje po drevoredu, sem si mislil: sicer se pa tudi ne sme takole polegati po tračnicah, ta svet, na katerem smo, je tako daleč dober in lep, da si je človeku upal prepovedati preveliko mržnjo in zadnji obup, ne, človek ne sme svojega srca na vsem lepem pokladati pod kolesa lokomotiv in ne sme metati bomb. Šel sem po drevoredu in sem s prsti trepljal po prepereli ograji ob ribniku in skozi prazne krone kostanjev je mesec sijal name.

Ko sem prišel domov, je v sobi gorela luč; pozabili so jo pač utrčiti za seboj, ko so mi bili prišli posteljo pripravljat, in zdaj je gorela tam in vse stvari po sobi so tiho dremale v tistem dobrem, lahkem spancu, s kakršnim spe otroci po takihle svetlih, pozabljenih sobah, iz katerih so matere šle iskat očetov po krčmah. Stoli, na katerih bi lahko kdo sedel — morda moja mati, ki bi me še enkrat prišla obiskat — postelja, v kateri bi lahko že kdo spal z mehкими, razpuščenimi kodri, miza, na katero bi mi lahko spet kdo prinesel